

RİZE OTİZM HİZMET REHBERİ

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN BİREY VE AİLELERİ İÇİN

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1.Otizmin Tanımı ve Genel Bilgiler.....	3
2.Rehberin Amacı ve Kullanım Şekli.....	4
3. Bireysel Sosyal Hizmet Danışmanlığı Projesi (BSHDP)	6
4. Etik İlkeler ve Mesleki Sınırlar	10
5. Paydaş Kurumlar ve Yürütülen Faaliyetler	11
5.1. Rize İl Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü Hizmetleri	11
5.2. Rize İl Sağlık Müdürlüğü	20
5.3. Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğü	24
5.4. Rize Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü	29
5.5. Rize Belediyesi.....	31
5.6. Rize İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	32
5.7. Rize Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü.....	33
5.8. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi.....	36
6. Otizmli Bireylere Yönelik İndirim ve Muafiyetler.....	37
7. Otizm Alanında Faaliyet Gösteren Sivil Toplum Kuruluşları.....	39

GİRİŞ

Rize ilinde, otizmlili bireyler ve ailelerinin ihtiyaç duydukları hizmetlerin daha etkili sunulabilmesi amacıyla kapsamlı çalışmalar yürütölmektedir. 2023-2030 dönemi için belirlenen II. Ulusal Otizm Eylem Planı çerçevesinde, il düzeyinde planın uygulanmasını izlemek, kurumlar arası iş birliğini artırmak ve hizmetlerin uyumlu bir şekilde ilerlemesini sağlamak için Rize İl İzleme Komisyonu kurulmuştur. Komisyon, kamu kurumları, yerel yönetimler, eğitim, sağlık ve sosyal hizmet alanlarından temsilcilerden oluşmakta olup, düzenli olarak toplantılar yaparak ildeki ihtiyaçları değerlendirmekte, çözüm önerileri üretmekte ve ortaklaşa projeler geliştirmektedir. Üst Komisyonun aldığı karar doğrultusunda, Otizm Spektrum Bozukluğu olan bireylerin ailelerine yönelik Bireysel Sosyal Hizmet Danışmanlığı Uygulama Projesi ve II. Ulusal Otizm Eylem Planı'nın etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak için Rize İl İzleme Komisyonu bünyesinde bir alt komisyon kurulmuştur. Alt komisyonun ana görevi, kurum temsilcileri aracılığıyla iş birliğini pekiştirmek, bilgi paylaşımını artırmak ve proje süreçlerini izleyerek koordinasyonu sağlamak olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda, otizmlili bireyler ve ailelerinin kamu hizmetlerine daha kolay erişimini sağlamak ve rehberlik mekanizmalarını güçlendirmek amacıyla "İl Otizm Rehberi"

hazırlanmış ve yayımlanmıştır. Rehberde, alt komisyon üyelerinin iletişim bilgileri ve görev tanımları yer almaktadır. Bu rehberin amacı, kurumlar arası koordinasyonu kuvvetlendirmek, otizmlili bireyler ve ailelerinin hizmetlere erişimini kolaylaştırmak, farkındalık, eğitim, danışmanlık ve destek mekanizmalarını güçlendirmek ve yerel düzeyde sürdürülebilir bir otizm hizmet modeli oluşturmaktır.

1. Otizmin Tanımı ve Genel Bilgiler

Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB), erken çocukluk döneminde ortaya çıkan ve yaşam boyu sürebilen nörogelişimsel bir bozukluk olarak tanımlanmaktadır. OSB; bireylerin sosyal iletişim ve sosyal etkileşim alanlarında kalıcı güçlükler yaşaması ile birlikte sınırlı, tekrarlayıcı davranışlar, ilgi alanları veya etkinlik örüntüleri göstermesiyle karakterizedir.

Otizm “spektrum” kavramı içinde ele alınmaktadır; bu durum, belirtilerin türü ve şiddetinin bireyler arasında önemli ölçüde farklılık gösterebildiğini ifade eder. Bazı bireylerde dil ve bilişsel gelişim belirgin biçimde etkilenirken, bazı bireylerde ortalama veya ortalamanın üzerinde bilişsel beceriler görülebilmektedir. Bu nedenle OSB, tek tip bir klinik tablo değil, geniş bir yelpazede değerlendirilen gelişimsel bir durumdur.

OSB’nin temel özellikleri genel olarak üç başlık altında toplanmaktadır:

- Sosyal iletişimde yetersizlikler:* Karşılıklı konuşma, duygusal paylaşım, jest ve mimiklerin kullanımı gibi sosyal iletişim becerilerinde sınırlılıklar.
- Sosyal etkileşimde güçlükler:* Akran ilişkileri kurma ve sürdürmede zorluk, sosyal kuralları anlama ve sosyal bağlamlara uygun davranış geliştirmede güçlük.
- Tekrarlayıcı davranışlar ve sınırlı ilgi alanları:* Yineleyici motor hareketler, rutinlere aşırı bağlılık, duysal uyarılara aşırı veya düşük duyarlılık ve belirli konulara yoğun ilgi duymak şeklinde görülmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü’ne göre OSB, bireyin işlevselliğini farklı alanlarda etkileyebilen, ancak uygun destek, eğitim ve çevresel düzenlemelerle bireyin toplumsal yaşama katılımının artırılabilirdiği bir durumdur. Güncel yaklaşımlar, otizmi yalnızca tıbbi bir bozukluk olarak değil, bireysel farklılıklar ve çevresel etkileşimler bağlamında ele alan bütüncül bir bakış açısını benimsemektedir.

2. Rehberin Amacı ve Kullanım Şekli

Rize ilinde, otizmlili bireyler ve ailelerine yönelik hizmetlerin güçlendirilmesi amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. 2023–2030 dönemini kapsayan II. Ulusal Otizm Eylem Planı doğrultusunda, planın il düzeyinde etkin uygulanmasını izlemek, kurumlar arası iş

birliğini artırmak ve hizmetlerin eşgüdüm içinde yürütülmesini sağlamak amacıyla Rize İl İzleme Komisyonu oluşturulmuştur.

Ayrıca, otizmlili bireyler ve ailelerinin kamu hizmetlerine erişimini kolaylaştırmak ve rehberlik mekanizmalarını güçlendirmek amacıyla Rize İl Otizm Rehberi hazırlanarak yayımlanmıştır. Bu rehber aracılığıyla kurumlar arası koordinasyonun güçlendirilmesi, otizmlili bireyler ve ailelerinin hizmetlere erişiminin kolaylaştırılması, farkındalık, eğitim, danışmanlık ve destek mekanizmalarının geliştirilmesi ile yerel düzeyde sürdürülebilir bir otizm hizmet modelinin oluşturulması amaçlanmaktadır.

3. Bireysel Sosyal Hizmet Danışmanlığı Projesi (BSHDP)

OSB, aile yaşamının neredeyse her alanını etkileyen bir engel türüdür. Bu nedenle otizm, bireyin değil, ailenin sorunu olarak ele alınıp değerlendirilmelidir. Bu süreçte ailelerin en büyük ihtiyacı otizm konusunda kendilerine doğru bilgilendirme yapılması, sunulan hizmetlerin tanıtılması ve sunulan hizmetlerin içinde çocuklarına en uygun olanı seçme konusunda danışmanlık desteği sunulmasıdır. Çocuğu otizm tanısı alan ailelerin, tanıdan hemen sonra sistematik ve bütüncül yönlendirme sistemi ile doğru kaynaklara yönlendirilmesi gerekmektedir.

3.1. Projenin Amacı

OSB tanısı alan çocukların ailelerine yönelik olarak bireysel sosyal hizmet danışmanlık ve müdahale geliştirilmesi amacıyla Bakanlığımız hizmetlerinden yararlanan veya İl ASH Müdürlüğüne ve Sosyal Hizmet Merkezlerine başvuran müracaatçı ailelere;

- Bakanlığın hizmetlerinde yardımcı olmak ve izleme yapmak,
- Genel hak ve hizmetler konusunda bilgilendirme ve rehberlik yapmak,
- Diğer kamu kurumları hizmetleri hakkında bilgi vermek ve yönlendirme yapmak, olarak belirlenmiştir.

3.2. Projenin Kapsamı

Otizm Spektrum Bozukluğu tanısı alan bireylerin ailelerine yönelik olarak Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri ile Sosyal Hizmet Merkezleri tarafından sunulan; bilgilendirme, rehberlik ve yönlendirme çalışmalarını kapsayan bütüncül bir hizmet modelidir.

3.3. Başvuru Basamakları

Aile SHM'ye başvurur veya SHM tarafından OSB tanılı çocuğu olduğu tespit edilen aileye ulaşılır. Aile sisteme kaydedilir ve bir danışman atanır.

3.4. Uygulama Aşamaları

- Ailenin danışmanlık hizmetinden yararlanmak istediğini dilekçe ile beyan etmesi,
- Danışman tarafından yapılacak ilk telefon görüşmesine ve ev ziyaretine katılım,
- Danışmanlık süreci boyunca danışman ile düzenli iletişim ve izleme çalışmalarına katılım,

3.5. İzleme Süreci

- Aile ile düzenli iletişim kurma (2 ayda bir telefon görüşmesi)
- En az yılda bir ev ziyareti yapma
- Ailede veya çocukta meydana gelen değişikliklere göre çalışma planını güncelleme

3.6. Danışmanların Görev ve Sorumlulukları

Bilgilendirme Hizmeti

- Otizm spektrum bozukluğu hakkında doğru ve güvenilir bilgi sağlama,
- Engelli hakları, sosyal hizmetler ve kamu kurumlarının sunduğu hizmetler hakkında bilgilendirme
- Engelli sağlık kurulu raporu, engelli kimlik kartı, eğitim hakları vb. konularda açıklama

Rehberlik Hizmeti

- Ailenin mevcut durumunu değerlendirme
- Çocuğun ihtiyaçlarına göre uygun kurum ve hizmetlere yönlendirme
- Eğitim, özel eğitim, rehabilitasyon ve sosyal destek süreçlerine rehberlik

Yönlendirme Hizmeti

- Sağlık, eğitim, sosyal yardım, bakım hizmetleri, yerel yönetimler gibi kurumlara yönlendirme
- Kurumlar arası koordinasyonu sağlama
- Ailenin gereksinimleri doğrultusunda doğru hizmete en kısa sürede ulaşmasını sağlama

Psikososyal Destek

- Hizmeti Ailenin tanı sürecinde yaşadığı duygusal güçlükleri ele alma
- Kriz, tükenmişlik, kaygı gibi durumlarda destek sağlama
- Aileyi güçlendirmeye yönelik danışmanlık ve rehberlik

3.7. Uygulama Yapan Sosyal Hizmet Merkezleri

İkametgâh adresinin bulunduğu Sosyal Hizmet Merkezine başvuruda bulunulur.

Kuruluş Adı: Rize Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü

Telefon: +90 (464) 213 04 01/ 213 04 02

Adres: Paşakuyu Mah. Zübeyde Hanım Cad. No: 3 Kat:1
Merkez/RİZE

Kuruluş Adı: Ardeşen Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü

Telefon: +90 (464) 715 15 63

Adres: Çifte Kavak Mah. Atatürk Cad. No:60 Ardeşen/RİZE

Adres bilgisi için
karekodu okutunuz

4. Etik İlkeler ve Mesleki Sınırlar

Danışmanlık sürecinde gizlilik ve mahremiyet temel ilke olup, danışana ait bilgiler yalnızca yasal zorunluluklar doğrultusunda paylaşılır. Danışanlara saygılı, dürüst, tarafsız ve ayrımcılıktan uzak bir yaklaşım benimsenir. Sunulan hizmetler mesleki yeterlilik kapsamında yürütülür, danışanın yararı gözetilir ve zarar vermeme ilkesi esas alınır. Danışman ile danışan arasında profesyonel mesafe korunur, roller ve hizmetin sınırları açık ve anlaşılır şekilde belirlenir. Tüm danışmanlık süreçleri yasal ve mesleki sorumluluklar çerçevesinde kayıt altına alınarak izlenebilir ve denetlenebilir şekilde yürütülür.

5. Paydaş Kurumlar ve Yürütülen Faaliyetler

5.1. Rize İl Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü Hizmetleri

5.1.1 Engelli Kimlik Kartı İşlemleri

Engelli bireylere tanınan hak ve hizmetlerden yararlanmada kullanılmak üzere engelli bireylere kimlik kartı veriyoruz.

Nereye başvurulur?

Engelli bireyin ikamet ettiği ildeki Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne, Sosyal Hizmet Merkezlerine (SHM) veya e-Devlet kapısı üzerinden başvuru yapabilirsiniz.

Kimler faydalanabilir? /Hizmetin koşulları nelerdir?

Sağlık kurulu raporunda %40 ve üzeri engellilik oranı bulunan bireylere engelli kimlik kartı verilir. 18 yaş altındaki bireylerde ise engellilik durumu, *Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik* kapsamında Hafif, Orta, İleri, Çok İleri Düzeyde ÖGV veya Belirgin Özel Gereksinimi Vardır şeklinde değerlendirilir.

Özel Koşul Gereksinimi Vardır (90-99), ifadelerinden birinin yer alması gerekmektedir.

İstenen Belgeler

- ✓ 2 adet fotoğraf
- ✓ Nüfus cüzdanı fotokopisi,
- ✓ ÇÖZGER/ Erişkinler İçin Sağlık Kurulu Raporu.

5.1.2 Bakım Hizmetleri ve Evde Bakım

➤ Evde Bakım Yardımı

Engelli bireylerin içinde yaşadıkları sosyal ve fiziksel çevreden koparılmadan bakım ihtiyaçlarının ailelerinin yanında karşılanması amacıyla yürüttüğümüz bir hizmettir.

Nasıl bir hizmet veriyoruz?

Ağır/tam bağımlı durumdaki engelli bireye bakım veren aile üyesi/yakınına aylık 13.878,71 TL ekonomik destek veriyoruz.

- 18 yaşından büyük engelli bireyin “ağır engelli/tam bağımlı ” olduğunun sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi,
- 18 yaşından küçük engelli bireyin “Çok İleri Düzeyde Özel Gereksinimi Var ” , “Belirgin Özel Gereksinimi Var ” ve “Özel Koşul Gereksinimi Var ” ibarelerinden birini belirten sağlık kurulu raporunun bulunması,
- Hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 18.717,00 TL’den (net asgari ücret tutarının 2/3’ünden) daha az olan hanelerdeki engelli bireye bakım veren aile üyesi/ya kınları faydalanabilir.

İstenen Belgeler

Başvuru tarihinden itibaren 30 gün içinde aşağıdaki belgelerin teslimi istenir:

- ✓ Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için T.C. Kimlik Numarası. Yabancı uyruklular için oturma izni ve yabancı kimlik numarası.
- ✓ Sağlık Raporu.
- ✓ Hanede yaşayan kişilerin gelir ve varlıklarına ilişkin yazılı beyanları, varsa beyanın içeriğine ilişkin belgeler.
- ✓ Hanede yaşayan ve evde bakım yardımından yararlanacak 18 yaş üstü engelli bireyin, zihinsel yetersizlik nedeniyle kısıtlanması gereken durumlarda, mahkemeden alınmış vesayet ve vasi kararı veya tevzi formu gereklidir.
- ✓ Açık Rıza Formu.
- ✓ Gerekli hallerde engelli birey veya hanede yaşayan kişiler hakkındaki boşanmaya dair mahkeme kararı veya boşanma aşamasını gösteren belge.
- ✓ Gerekli hallerde hanede öğrenimine devam eden birey olması durumunda öğrenim durumunu gösterir belge veya sureti.
- ✓ Hane, gelir ve sağlık durumunun tespiti amacıyla ihtiyaç duyulan diğer belge ve evraklar.

➤ Engelli Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri/ Engelsiz Yaşam Merkezleri

Engelli bireylere yaş, cinsiyet ve engel durumunu göz önünde bulundurarak, bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunuyoruz.

Kimler faydalanabilir? /Hizmetin koşulları nelerdir?

- Bedensel, zihinsel, ruhsal ve duygusal engeli nedeniyle günlük hayatın tekrar eden gereklerini yerine getiremeyecek durumda olan engelli bireyler bakım ve rehabilitasyon hizmetinden faydalanabilir.
- Engelli sağlık kurulu raporunda “tam bağımlı ” olduğu belirtilen ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 18.717,00 TL’den daha az olan engelli bireyler kuruluşlarımızdan ücretsiz faydalanabilir.

İstenen Belgeler

Bakıma ihtiyacı olan engellinin başvurusunda, engelliden, ailesinden veya yasal temsilcisinden aşağıdaki belgeler istenmektedir.

- ✓ T.C. Kimlik Numarası beyanı,
- ✓ Engelli sağlık kurulu raporu, Engelli birey 18 yaş altında ise mahkemelerden alınacak bir bakım merkezine yerleştirilmesi ile velayet altında değilse vesayet altına alınması ve vasi atanması kararı,

- ✓ 18 yaş üstü engelli bireyin, zihinsel yetersizlik nedeniyle kendini koruyamaması veya sürekli bakıma ihtiyaç duyması hâlinde, mahkemece vesayet ve vasi kararı alınır.
- ✓ Aynı hanede yaşayan bireylerin gelir ve mal durumuna ilişkin yazılı beyanı ve taahhüdü ile beyanın içeriğine dair belgeler,
- ✓ Engelliye ait iki adet vesikalık fotoğraf.

➤ Özel Bakım Merkezleri

Özel Bakım Merkezleri, engelli bireylere yatılı veya gündüzlü bakım hizmeti sunan, Bakanlık denetiminde ve ücretleri Bakanlıkça karşılanan sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

Kimler faydalanabilir? /Hizmetin koşulları nelerdir?

“Ücreti Bakanlık Tarafından Karşılanan Engelli” statüsünde, ağır veya tam bağımlı engelliler ile hane gelirinin kişi başı 18.717 TL’nin altında olduğu bireyler Özel Bakım Merkezlerinden hizmet alabilir; tüm giderleri (bakım ücreti, harçlık, giyim) Bakanlık tarafından karşılanır.

Nereye başvurulur?

Özel Bakım Merkezlerinden bakım hizmeti alabilmek için Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerine, Sosyal Hizmet Merkezlerine (SHM) başvurabilirsiniz.

İstenen Belgeler

- ✓ Bakıma ihtiyacı olan engellinin başvurusunda, engelliden, ailesinden veya yasal temsilcisin- den aşağıdaki belgeler istenmektedir.
- ✓ T.C. Kimlik Numarası beyanı,
- ✓ Engelli sağlık kurulu raporu,
- ✓ 18 yaş altı bakıma muhtaç engellilerin yatılı özel bakım merkezine yerleştirilmesi için, mahkemeden alınmış koruma ve yerleştirme kararı ile velayet altında değilse vesayet ve vasi kararı gerekir.
- ✓ 18 yaşını aşmış, zihinsel yetersizlik veya akıl hastalığı nedeniyle kendini koruyamayan veya sürekli bakıma ihtiyaç duyan engelliler için mahkeme tarafından vesayet ve vasi kararı alınır.
- ✓ Aynı hanede yaşayan bireylerin gelir ve mal durumuna ilişkin yazılı beyanı ve taahhüdü ile beyanın içeriğine dair belgeler, (Ücretsiz faydalanacak engelli bireyler için)
- ✓ Engelli bireye ait iki adet vesikalık fotoğraf.

5.1.3 Sosyal Yardımlar

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV)

- Engelli Yakını Aylığı (18 Yaş Altı) Yardım Türü: Engelli–Yaşlı

Program İçeriği: 18 yaş altı özel gereksinimli / engelli çocuğu olan ve sosyal güvencesi olmayan veya düşük gelirli ailelere verilen düzenli nakit destek. Başvuran: Çocuğun veli veya vasisi Kimler Faydalanır? Özel gereksinim seviyesi en az “hafif düzey” veya %40 ve üzeri engelli raporu olan 18 yaş altı çocuklar Gerekli Evraklar: Kimlik belgesi Sağlık kurulu raporu (2020 sonrası elektronik olarak temin edildiğinden istenmeyebilir)

- Engelli Aylığı (18 Yaş Üstü) Yardım Türü: Engelli – Yaşlı

Program İçeriği: Sosyal güvencesi olmayan ve gelir seviyesi düşük (kişi başı < 7.368 TL) engelli bireylere verilen düzenli nakit destektir. Başvuran: Engelli bireyin kendisi Vasi veya vekil Kimler Faydalanır? %40 ve üzeri engelli raporu olanlar Gerekli Evraklar: Kimlik belgesi Sağlık kurulu raporu (2020 sonrası elektronik olarak teyit)

- Gıda Yardımları Yardım Türü: Barınma – Gıda

Program İçeriği: Temel gıda kolisi, dönemsel gıda yardımları (Ramazan, Kurban) ve ihtiyaç halinde yıl boyunca destek. Kimler Faydalanır? 3294 sayılı Kanun kapsamındaki tüm ihtiyaç sahibi

haneler Başvuru: 18 yaş üstü aile bireyi Gerekli Evraklar: Kimlik belgesi

- Eğitim Materyali Yardım Yardım Türü: Eğitim

Program İçeriği: Engelli veya özel gereksinimli çocuğu olan ihtiyaç sahibi ailelere; Kırtasiye Çanta Önlük Temel okul materyalleri desteği sağlanır. Kimler Faydalanır? Gelir seviyesi düşük, sosyal güvencesiz veya düşük gelirli aileler Başvuru: 18 yaş üstü aile bireyi Gerekli Evraklar: Kimlik belgesi

Nereye başvurulur?

Rize Merkez SYDV

Adres: Rize Valiliği Binası A Blok Zemin Kat Merkez/RİZE

Telefon: 0464 214 98 65/0464 214 98 66

Ardeşen SYDV

Adres: Ardeşen Kaymakamlığı Kat:1, Ardeşen/RİZE

Telefon: 0464 715 14 60

Çayeli SYDV

Adres: Çayeli Kaymakamlığı Kat:1, Çayeli/RİZE

Telefon: 0464 532 87 36

Derepaşarı SYDV

Adres: Derepaşarı Kaymakamlığı Kat:2, Derepaşarı / RİZE

Telefon: +90 (464) 311 30 92

Fındıklı SYDV

Adres: Fındıklı Kaymakamlığı Kat:1, Fındıklı / RİZE

Telefon: +90 (464) 511 39 94

Güneysu SYDV

Adres: Hükümet Konağı Kat:2, Güneysu / RİZE

Telefon: +90 (464) 344 28 30

Hemşin SYDV

Adres: Hükümet Konağı Zemin Kat, Hemşin / RİZE

Telefon: +90 (464) 641 30 92

İkizdere SYDV

Adres: Hükümet Konağı Zemin Kat, İkizdere / RİZE

Telefon: +90 (464) 416 13 81 / +90 (464) 416 13 74

İyidere SYDV

Adres: Hükümet Konağı Kat:2, İyidere / RİZE

Telefon: +90 (464) 321 31 48

Kalkandere SYDV

Adres: Kalkandere Kaymakamlığı Kat:3, Kalkandere / RİZE

Telefon: +90 (464) 331 45 44

Pazar SYDV

Adres: Pazar Kaymakamlığı Kat:1, Pazar / RİZE

Telefon: +90 (464) 612 54 54

5.2. Rize İl Sağlık Müdürlüğü

1. Basamak Hizmetleri

➤ Otizm Spektrum Bozukluğu Tarama ve Takip Programı

Otizm Tarama ve Takip Programı kapsamında aile hekimleri ve sağlık personeline eğitim verilir, riskli çocuklar uzmanlara yönlendirilir ve takip edilir. 2025'te tarama yaş aralığı 18–36 aydan 18–48 aya çıkarılmıştır.

Kimler faydalanabilir?

18–48 ay arasındaki, aile hekimliği kayıtlı tüm çocuklar taranır; otizm belirtileri gözlenenler riskli olgu sayılır ve değerlendirmeye alınır.

Hizmetin koşulları nelerdir?

- 18–48 ay Çocuk Değerlendirme Formu kullanılarak tarama yapılır. Formda aileyi olumsuz etkilememek için otizm ile ilgili bilgi yer almaz.

- Formda en az bir riskli davranış gözlemlenirse, çocuğun randevusu aile hekimi veya koordinasyon ekibi tarafından polikliniğe alınır.
- 2025 yılı itibarıyla aile hekimleri, 2. basamak sağlık kuruluşlarından sistem üzerinden randevu alabilir.

Nereye başvurulur?

Başvuru, çocuğun kayıtlı olduğu aile hekimliği üzerinden yapılır. Riskli görülen çocuklar, koordinasyon ekipleri ve çocuk-ergen ruh sağlığı uzmanlarıyla değerlendirilir.

2. Basamak Hizmetleri

- Rize Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi Engelli Hastalara Yönelik Ağız ve Diş Sağlığı Polikliniği

ÇÖZGER, “Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu” çocukların özel gereksinimlerini belirleyen resmi sağlık raporudur. Tıbbi, gelişimsel, eğitsel ve sosyal ihtiyaçları bütüncül olarak değerlendirir, sağlık, eğitim, rehabilitasyon ve sosyal desteklere erişimi kolaylaştırır. Önceki “Engelli Sağlık Kurulu Raporu” nun yerine geçmiştir.

Nereye başvurulur?

Randevular MHRS üzerinden veya Diş hekimliği Biriminden alınabilmektedir.

Adres: Çamlıbel, Zübeyde Hanım Cd. 16a, 53020 Rize Merkez/Rize

Telefon: (0464) 214 88 21

➤ ÇÖZGER (Çocuklar İçin Özel Gereksinim) Raporu Düzenleme ve Hizmet Süreci

Otizm tanısı veya şüphesi bulunan 0-18 yaş çocuklar, ÇÖZGER/engelli raporu talep edenler ve sağlık hizmetlerinden destek ihtiyacıyla yararlanan engelliler, bu hizmetlere başvurabilir ve öncelikli olarak değerlendirilir.

Otizmli bireylerin engellilik raporu başvurusu ilgili hastaneye yapılır; rapor 10–20 gün içinde hazırlanır ve e-Devlet üzerinden sunulur. Eksiklik veya hataya 30 gün içinde itiraz edilebilir, süresi geçerse 6 ay beklenir. İtirazlar İl Sağlık Müdürlüğü Engelli ve ÇÖZGER Birimi’ne dilekçe ile yapılır; gerekirse 2. veya 3. basamak sağlık kuruluşuna yönlendirilir. Hakem hastane raporu kesinleştirir ve bir daha itiraz yapılamaz. Rapor, 6 ay sonra ALO 182 veya MHRS üzerinden güncellenebilir. Ailelere danışmanlık verilerek eğitim, rehabilitasyon ve sosyal hizmetlere yönlendirme yapılır; kurumlar arası koordinasyon sağlanır.

➤ Evde Sağlık Hizmetleri Desteği

Evde Sağlık Hizmetlerinde amaç; ihtiyacı olan bireylerin muayene, tetkik, tedavi, bakım ve rehabilitasyonu ile sosyal ve psikolojik desteklerinin evde ve aile ortamında sunulmasını, kurumlar arası koordinasyon ile hizmetlerin eşit, ulaşılabilir, kaliteli ve etkin şekilde yürütülmesini amaçlar.

Hizmetin koşulları nelerdir?

Evde Sağlık Hizmeti, yatağa bağımlı, hastaneye gitmesi sakıncalı veya sağlık hizmetine erişimde güçlük yaşayan bireylere sunulur. Otizmlı bireyler de davranışsal veya tıbbi ihtiyaçları nedeniyle hekim kararıyla bu hizmetten yararlanabilir.

Nereye Başvurulur?

- 444 38 33 numaralı ESHİM çağrı merkezi
- Bakanlık tarafından belirlenen diğer iletişim hatları
- Hastanelerde taburculuk sırasında müdavi hekimin yönlendirmesi ile yapılabilir.

5.3. Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Rehberlik Araştırma Merkezleri, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı rehberlik, psikolojik danışmanlık ve özel eğitim konularında ailelere ücretsiz hizmet veren merkezlerdir.

Otizmlı bireylere sunulan hizmetler arasında değerlendirme ve yerleştirme, özel eğitim otizm sınıflarına rehberlik ve danışmanlık, seminer ve kurs programları, öğretmen ve yöneticilere psikolojik destek ile ailelere eğitim ve danışmanlık yer almaktadır.

Kimler faydalanabilir? Hizmetin koşulları nelerdir?

- 0–99+ yaş aralığında otizm tanısı olan tüm bireyler
- Örgün eğitim çağında olan öğrenciler
- Okul sonrası rehabilitasyon desteği gereken bireyler
- Otizm tanılı bireylerin aileleri
- Hizmetlerden yararlanmak için geçerli Engelli Sağlık Kurulu Raporu veya otizm tanısı gereklidir.
- Örgün eğitimdeki bireyler için aktif okul kaydı ve okul-RAM iş birliği şarttır.

Nasıl bir hizmet veriyoruz?

- İlk başvurular, öğrenci velisi tarafından yüz yüze yapılır.
- Daha önce başvurusu olan veliler <https://ramdevu.meb.gov.tr/> üzerinden başvurabilir.
- Uzak ilçede ikamet eden ve ilk iki sıralamadan yararlanamayan veliler, öğrencinin kayıtlı olduğu okul aracılığıyla resmi yazışma ile randevu alabilir.
- Otizm tanılı öğrenciler, merkezlerde özel eğitim öğretmenlerince eğitsel tanılama ve değerlendirmeye tabi tutulur.
- Bireyin performansı doğrultusunda ihtiyaç ve önceliklere uygun eğitim planı hazırlanır.
- Eğitim, Talim ve Terbiye Kurulu'nun belirlediği modül süreleri kadar verilir; modül süresi dolduğunda, destek eğitimden fayda sağlanmadığında veya veli talep etmediğinde hizmet sonlandırılır.

➤ Rize-Pazar Rehberlik Araştırma Merkezleri

- Otizmli bireylerin değerlendirilmesi ve yerleştirme işlemleri:
Çocuğun bilişsel, dilsel, motor ve sosyal becerileri, psikolog ve psikiyatrlar tarafından yapılan testlerle otizm tanısı konduktan sonra, RAM'lerde özel eğitim öğretmenlerince performans

değerlendirmesi yapılır. Sonuçlara göre hafif, orta veya ağır düzey belirlenir ve yerleştirme için ilçeye sunulur. Öğrenciler, örgün eğitim desteğinin yanı sıra Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezlerinde uygun modüllerle desteklenir.

- Özel Eğitim otizm sınıflarına rehberlik işlemleri:

Otizm tanılı öğrenciler için yerleştirme sonrası, uzman özel eğitim öğretmenlerince yılda iki kez sınıf gözlemi yapılır; sınıf öğretmenleriyle öğrencinin durumu değerlendirilir. Gerekirse yeniden inceleme planlanabilir.

- Otizm ile ilgili Seminer, Kurs çalışmaları:

RAM Özel eğitim birimi olarak, Milli eğitim bakanlığı bünyesinde çalışan öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim kursları, seminerler planlanıp uygulanmaktadır.

- Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık hizmetleri:

Hafif düzey otizimli kaynaştırma ve özel eğitim öğrencilerine, ayrıca otizm tanılı bireylerin ailelerine psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri sağlanır.

- Aile eğitimleri ve danışmanlıkları:

Otizm tanısı olan bireylerin ailelerine otizm hakkında bilgilendirme seminerleri verilmektedir. Öğretmenlere hizmet için eğitim şeklinde otizm hakkında çalışmalar yapılmaktadır.

İstenen Belgeler

- ✓ Zorunlu eğitim çağındaki bireyler, kayıtlı oldukları okulun bağlı olduğu RAM'e başvurur.
- ✓ Okul çağı dışındaki bireyler, ikamet adreslerinin bağlı olduğu RAM'e başvurur.
- ✓ Geçerli Engelli Sağlık Kurulu Raporu bulunmalıdır.
- ✓ Okula devam eden bireylerin Bireysel Gelişim Raporları E-rehberlik modülüne işlenmeli veya kapalı zarfla RAM'e iletilmelidir.
- ✓ Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine devam eden bireylerin Dönem Sonu ve Aylık Performans Kayıt Tabloları RAM'e iletilmelidir.
- ✓ Bireyin nüfus cüzdanı bulunmalıdır.
- ✓ Sistem kaydı yoksa 1 adet vesikalık fotoğraf getirilmelidir.
- ✓ Eğitsel değerlendirme için birey ile birlikte anne-baba veya yasal vasi, koruyucu aile/Sevgi Evlerinde kalan çocuklar için ilgili sosyal hizmet uzmanı randevu tarihinde hazır bulunmalıdır.
- ✓ Anne ve baba ayrı ise velayet belgesi; çocuğun bakımını üstlenen başka biri varsa vasilik belgesi sunulmalıdır.

Nereye başvurulur?

[Rize Rehberlik ve Araştırma Merkezi](#)

Telefon: 0464 214 22 06 Psikososyal Hat 0464 213 12 99

Adres: Tophane Mahallesi Yunus Emre Caddesi, Yunus Emre, Cad No:3, 53100 Rize Merkez/Rize

[Pazar Rehberlik ve Araştırma Merkezi](#)

Telefon: 04646125656

Adres: Pazar Mahallesi Demokrasi Meydanı Kaymakamlık Hizmet Binası Kat.1

5.4. Rize Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

Gençlik Spor İl Müdürlüğü, otizmli ve engelli bireylerin sportif ve sosyal gelişimlerini destekler. Spor kursları ve yaz-kış spor okulları ile fiziksel becerilerini geliştirirken, gençlik merkezlerinde düzenlenen sosyal katılım programlarıyla toplumsal uyumlarını artırır; rehabilitasyon ve yetenek gelişimini de sağlar.

Kimler faydalananabilir? Hizmetin koşulları nelerdir?

Gençlik Spor İl Müdürlüğü hizmetlerinden otizmli ve diğer engelli bireyler yararlanabilir; başvuru online, telefon veya yüz yüze yapılır. Başvurular değerlendirilip uygun kurslara yönlendirilir ve hizmetler yıl boyunca bireylerin fiziksel ve sosyal gelişimini desteklemek amacıyla sunulur.

Nasıl bir hizmet veriyoruz?

- Başvuru: Otizmli bireyler ve aileleri hizmetlere online, telefon veya yüz yüze başvurabilir.
- Ön Değerlendirme: Başvurular uzmanlar tarafından değerlendirilir ve uygun faaliyete yönlendirilir.
- Hizmet Planı: Bireye özel eğitim ve spor programı hazırlanır.
- Uygulama: Eğitim ve spor faaliyetleri yıl boyunca sürdürülür.

- Süreklilik / Sonlandırma: Yetenekli sporcular lisanslandırılır; isteyenler programdan ayrılabilir.

İstenen Belgeler

- ✓ Dilekçe
- ✓ ÇÖZGER veya Engelli Sağlık Kurulu Raporu
- ✓ Kimlik Fotokopisi
- ✓ 1 Adet Vesikalık Fotoğraf
- ✓ Bulaşıcı Hastalığının Bulunmadığını Gösteren Sağlık Raporu

Nereye başvurulur?

- İl Müdürlüğü ve 10 ilçe müdürlüğü koordinesinde Rize' nin tüm ilçelerinde spor tesisleri, antrenman salonları ve gençlik merkezlerinin hizmetleri sağlanmakta olup il ve ilçe müdürlüklerine başvuru yapılabilir.
- 28.03.2024 tarihinde Rize Otizm 53 Spor Kulübü kurulmuş ve tescillenmiştir.

Rize Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

Adres: Müftü Mahallesi Stadyum Sk. No: 36 Merkez/RİZE

Telefon: 0 464 213 04 81

5.5. Rize Belediyesi

➤ Engelsiz Yaşam Merkezi

Rize Belediyesi tarafından özel gereksinimli bireylerin hayata adapte olabilmeleri ve eğitimlerini devam ettirebilmeleri amacıyla “Engelsiz Yaşam Merkezi” hayata geçmiştir. Engelsiz Yaşam Merkezi, 18 yaş üzeri öğrenim çağı dışına çıkan ve herhangi bir eğitim almayan özel gereksinimli bireylere hizmet sunmaktadır.

Nereye başvurulur?

Adres: Camiönü Mah. Menderes Bulvarı Merkez/RİZE

Telefon: (0464) 223 81 70

5.6. Rize İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü bünyesinde otizmli bireylere yönelik hâlihazırda spesifik bir hizmet bulunmamakla birlikte; II. Ulusal Otizm Eylem Planı (2023-2030) kapsamında, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı hizmet veren Sosyal Hizmet Merkezleri temsilcileri tarafından otizmli bireyler ve aileleri adına iletilecek etkinlik talepleri Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü ve bağlı birimlerince değerlendirilecek ve uygun görülen faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gerekli koşulların sağlanması desteklenecektir.

Nereye başvurulur?

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Adres: Ekrem Orhon, İsmail Kahraman Kültür Merkezi, 53100 Rize Merkez/Rize

Telefon: (0464) 213 04 08

5.7. Rize Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü

İŞKUR tarafından yürütülen Engelsiz İşgücü Uyum Programı, engelli bireylerin işgücü piyasasına katılımını güçlendirmek amacıyla bilgi, beceri, çalışma alışkanlığı ve iş disiplini kazandırmayı hedefleyen bir uyum ve destek programı olarak uygulanmaktadır. Program aracılığıyla eğitim, danışmanlık, işyeri uyum faaliyetleri ve mali destekler sağlanmaktadır.

Nasıl bir hizmet veriyoruz?

Engelsiz İşgücü Uyum Programı kapsamında katılımcılara iş sağlığı ve güvenliği, iş arama becerileri, iletişim, motivasyon, stres yönetimi ve finansal okuryazarlık alanlarında eğitimler verilmektedir. Program, en fazla 140 gün süren ve iş ortamına uyumu hedefleyen uygulama temelli bir yapıdadır. Katılımcılara her katılım günü için cep harçlığı ödenmekte ve SGK prim desteği sağlanmaktadır. Çalışmalar, kamu kurumlarında temizlik, sosyal bakım, çevre koruma ile kültür ve sanat gibi alanlarda yürütülmektedir.

Hizmetin koşulları nelerdir? Kimler faydalanabilir?

Genel Katılım Koşulları

- T.C. vatandaşı olmak ve İŞKUR'a kayıtlı olmak
- 18 yaşını doldurmuş olmak
- Yaşlılık veya malullük aylığı almamak

- Başvuru öncesi son 1 ay içinde ve başvuru tarihinde sigortalı olarak çalışmıyor olmak
- Hane gelirinin asgari ücretin 4 katını geçmemesi
- Son 1 yıl içinde yüklenici firma veya ilişkili kuruluşlarda çalışmamış olmak
- İŞKUR'un diğer aktif işgücü veya işsizlik sigortası programlarından yararlanmıyor olmak

Aile Yakınlığı Şartı

- Gerekli koşulları sağlayan engelli bireylerin anne ve babaları da programa başvurabilmektedir

Başvuru Yöntemi

- İŞKUR'a kayıt sonrası, ikamet edilen ilde açılan ilanlara www.engelsiz.iskur.gov.tr adresinden başvuru yapılmaktadır

Program Süreci ve Mali Destek

- Her katılım günü için cep harçlığı ödenmektedir
- Katılımcılar için %5,5 oranında SGK prim desteği sağlanmaktadır
- Program ilk 4 hafta haftada 5 gün uygulanır
- Devam eden süreçte haftada 3 gün olarak sürdürülür
- Program süresi azami 10 aydır

İstenen Belgeler

Programa başvuru sürecinde aşağıdaki belgelerin ibraz edilmesi gerekmektedir:

- ✓ Nüfus cüzdanı fotokopisi
- ✓ Engellilik durumunu gösteren sağlık/engelli raporu (gerektiğinde çalışabilir raporu)
- ✓ Son 1 aya ait SGK hizmet dökümü
- ✓ Adli sicil kaydı (e-Devlet)
- ✓ İkametgâh belgesi veya vukuatlı nüfus kayıt örneği
- ✓ Hanede yaşayan bireylerin gelir durumuna dair belgeler
- ✓ Aynı adreste yaşayan kişileri gösteren belge (e-Devlet)
- ✓ Banka hesap bilgisi

Nereye başvurulur?

- İŞKUR e-Şube (İnternet üzerinden çevrimiçi başvuru)
- ALO 170 İletişim Hattı (Telefonla başvuru ve bilgi alma)
- İŞKUR İl / İlçe Müdürlükleri (Şahsen başvuru)

5.8. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi bünyesinde otizmli ve diğer engel gruplarındaki öğrencilere akademik, sosyal ve fiziksel alanlarda destek sunulmaktadır. Özel Eğitim Bölümü aracılığıyla farkındalık çalışmaları, sosyal uyum etkinlikleri, gönüllü öğrenci desteği ve kapsayıcı kampüs yaşamını güçlendirmeye yönelik faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği içinde, özel gereksinimli bireylere yönelik olarak gerektiğinde üniversite kampüsünün imkânları da kullanılarak ortak projeler ve çeşitli uygulamalar yürütülmektedir.

Nereye başvurulur?

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi-Özel Eğitim Bölümü

Telefon: 0 (464) 532 84 54

Adres: Yenipazar, Ali Okumuş Cd. No:14, 53200 Çayeli/Rize

Mail: egitim@erdogan.edu.tr

6. Otizmli Bireylere Yönelik İndirim ve Muafiyetler

Ücretsiz Seyahat Uygulaması: Asgari %40 engelli olanlar, ağır engelliler ve en fazla bir refakatçisi, gaziler, şehit ve gazi yakınları ile 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşları, şehir içi karayolu, denizyolu ve demiryolu toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlanabilir. Başvurular, ikamet edilen yerdeki belediyelere yapılmaktadır.

ÖTV Muafiyeti: Engellilik oranı %90 ve üzeri olan yetişkinler ile ÇÖZGER raporunda “Özel Koşul Gereksinimi Vardır (ÖKGV)” ibaresi bulunan 18 yaş altı engelliler ÖTV istisnasından yararlanabilir. Ayrıca engellilik oranı %90’ın altında olup sağlık kurulu raporunda, özel tertibatlı araç kullanması gerektiği belirtilen ve aracın hareket ettirici aksamında tadilat gerektiren engelli bireyler de bu haktan faydalanabilir. ÖTV istisnası yalnızca engelli bireyin kendisine tanınmış bir haktır ve başvurular Gelir İdaresi Başkanlığına yapılır.

Motorlu Taşıt Vergisi (MTV): Engellilik derecesi %90 ve üzeri olan malûl ve engellilerin adlarına kayıtlı taşıtlar ile engel durumuna uygun şekilde özel tertibatlı hale getirilen taşıtlar motorlu taşıtlar vergisinden (MTV) istisnadır. Başvurular Gelir İdaresi Başkanlığına yapılmaktadır.

Engelliliğe Bağlı Gelir Vergisi İndirimi: Basit usulde vergilendirilen ve tüccar ya da ücretli sayılmadan imalat, tamirat ve

küçük sanat işleriyle (malzemesi müşteriye ait olacak şekilde) çalışan terzi, tamirci, marangoz gibi engelli bireyler gelir vergisi indiriminden yararlanabilir. Ayrıca engelli hizmet erbabı, engelli serbest meslek erbabı ile bakmakla yükümlü olduğu engelli kişi bulunan hizmet ve serbest meslek erbapları da bu haktan faydalanabilir. Başvuru için nüfus cüzdanı örneği ve çalışılan iş yerinden alınacak belgeyle birlikte illerde Defterdarlığa, bağımsız vergi dairesi bulunan ilçelerde Vergi Dairesi Müdürlüğüne, diğer ilçelerde Mal Müdürlüğüne müracaat edilir.

Konut Vergisi Muafiyeti: 200 metrekareden küçük tek konutu olan engelli bireyler emlak vergisinden muaftır. Belediyeye başvuruda bulunabilirsiniz.

TOKİ Projeleri: TOKİ hazırladığı projeler kapsamında planlanan konut sayısının %5’i kadarını engelli vatandaşlarımıza tahsis etmektedir. Hak sahipleri kura ile belirlenmektedir. Toplu Konut İdaresi Başkanlığına başvuruda bulunabilirsiniz.

7. Otizm Alanında Faaliyet Gösteren Sivil Toplum Kuruluşları

➤ Rize Otizmle Mücadele ve Eğitim Derneği (ROMED)

Kuruluşumuza sabah saat 10:00-17:00 saatleri arasında sportif, sanatsal ve sosyal faaliyetler gerçekleştirilmekte olup bireysel ve grup çalışmaları yapılmaktadır. Otizimli bireylere özel eğitim kapsamında hizmet verilmektedir. Temel spor becerisi, hareket eğitimi, el sanatları vb. faaliyetler içermektedir. Aile refakati talep edilmektedir. Hafta içi 5 gün hizmet verilmektedir. Kuruluşumuz ücretsiz faaliyet göstermektedir. Kuruluşumuz İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Halk Eğitim Merkezi ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün öğretmenleri ve sınıf destekleri bulunmaktadır.

Nasıl bir hizmet veriyoruz?

Başvuru şekli: Aile ile yüz yüze başvuru, rapor kontrolü

Ön değerlendirme: Kurum ortamına uyum, davranış özellikleri ve hizmetten fayda sağlama gözlemi

40 bireye haftalık kapasite ile hizmet verilmektedir.

Kimler faydalanabilir? Hizmetin koşulları nelerdir?

- Hafif ve Orta ve Ağır düzey otizm tanısı bulunan bireyler.
- Erişkin Engelli Sağlık Kurulu Raporunda otizm tanısının yer alması zorunludur.
- Kuruluş kapasite ve grup planlamasına bağlı olarak başvurular değerlendirilir.

İstenen Belgeler

- ✓ Engelli Sağlık Kurulu Raporu,
- ✓ Veli İzin Formu

Nereye başvurulur?

Adres: Menderes Bulvarı Mesut Yılmaz Sahil Kompleksi A/97

Telefon: 5377919128 (ROMED Başkan Yrd. Mukaddes USTA)

E-mail: rizeromed@gmail.com

Faydalı Kaynaklar

Nisan Otizm Farkındalık Ayı Değil, Otizm Kabul Ayıdır

(April is Autism Acceptance Month, Not Autism Awareness Month)

Nisan ayı bahar, çiçekler ve "Otizm Farkındalık Ayı" olarak bilinir. Bu makalede Nisan ayının neden "Otizm Farkındalık Ayı" yerine "Otizm Kabul Ayı" olarak adlandırılması gerektiğini tartışılıyor. Otizmli bireylerin topluma dahil edilmesi ve kabul edilmesi gerektiğini vurgulanıyor. "Farkındalık" yerine "kabul" dilinin kullanılması, otizmi bir hastalık olarak görmek yerine nörolojik bir farklılık olarak kabul etmeyi amaçlanıyor. Eğitimciler ve toplumun, otizmi olan bireyleri olduğu gibi kabul etmesi ve onlara destek olması gerektiği anlatılıyor.

Ulaşmak için kodu taratınız:

Öz Savunuculuk Ağı

(Autistic Self Advocacy Network; ASAN)

Bu kâr amacı gütmeyen kuruluş OSB olan bireyler tarafından yürütülmektedir. Kuruluş, engelli hakları için mücadele etme ve OSB olan bireylerin seslerini politika, yasal savunuculuk, eğitim kaynakları ve liderlik eğitimi yoluyla duyurmaya çalışmaktadır. Kuruluşun web sitesinde OSB ile ilgili pek çok bilgi ve kaynak yer almaktadır.

Ulaşmak için kodu taratınız:

OSB Topluluğuna Hoş Geldiniz

(Welcome to the Autistic Community)

Bu web sitesinde OSB'li olmanın ne anlama geldiğini ve OSB olan bireyleri nasıl destekleyeceğini öğrenmek isteyen kişiler için bir kitap bulunmaktadır. Kitabı çevrim içi okuyabilir veya ücretsiz indirebilirsiniz.

Ulaşmak için kodu taratınız:

Doğal Öğretim

(Naturalistic Teaching Project)

Doğal öğretim OSB'de kanıt temelli müdahaleler arasında yer almaktadır. Bu sitede okul öncesi dönemde kaynaştırma öğretmenleri için kitap, video anlatımlar ve sınıf içi uygulama örnekleri yer almaktadır. Sitede o rutin-geçiş-etkinlik üçlemesi üzerinden nasıl katkı sağlanacağına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Ulaşmak için kodu taratınız:

Otizm Spektrum Bozukluğu Aile Eğitimi Kitap Seti

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan Otizm Spektrum Bozukluğu Aile Eğitimi Kitap Seti, OSB olan çocukların anne, baba veya verenleri için farkındalık yaratmayı ve evde uygulanabilecek etkinlikler sunmayı amaçlamaktadır. Beş kitaptan oluşan set 0-3 yaş grubu, 4-6 yaş grubu, I. kademe, II. kademe ve III. Kademe için ayrı ayrı hazırlanmıştır:

Ulaşmak için kodu taratınız:

Otizm Spektrum Bozukluğu Öğretmenler İçin Bilgilendirme Kitapçığı

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan kitapçık; otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilerin özellikleri, eğitim ihtiyaçları, değerlendirme ve tanılama süreçleri konularında öğretmenlerin bilimsel dayanaklı yöntem ve teknikler ile mesleki donanımlarının artırılması ve RAM-Okul iş birliğinin artırılmasına yönelik bilgilendirmeler içermektedir

Ulaşmak için kodu taratınız:

